

Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіка та міжнародних відносин
Кафедра державно-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор
Міжнародного гуманітарного
університету
проф. Костянтин ГРОМОВЕНКО

«31» серпня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія держави і права

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Ступінь вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

Спеціальність

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Освітня програма

262 «Правоохоронна діяльність»

(код та найменування спеціальності)

«Правоохоронна діяльність»

(найменування освітньої програми)

Викладачі	к.ю.н., доцент Атаманова Наталя Віталіївна
Профайл викладачів	Google scholar: https://scholar.google.com/citations?user=UuOs8mEA... https://orcid.org/0000-0003-4940-5810
Контактний тел.	097-273-21-40
E-mail:	kafedrat@gmail.com
Сторінка курсу у Moodle	https://moodle.mgu.edu.ua/course/view.php?id=132
Консультації	Очні – кожну п'ятницю у кабінеті 614 р. з 14-00 по 15-30. Онлайн-консультації – viber, zoom – за замовленням студентів.

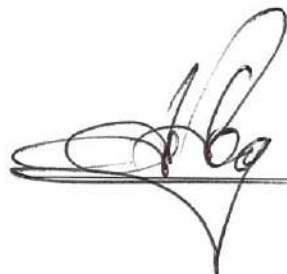
Силабус розглянуто та прийнято на засіданні кафедри державно-правових дисциплін
Протокол № 1 від 20 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри державно-правових дисциплін _____

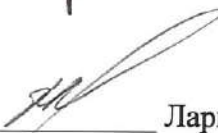
Денис МАНЬКО

Гарант освітньої програми _____

Олександр ПОДОБНИЙ

Начальник навчального відділу _____

Лариса РАЙЧЕВА

Проректор з науково-педагогічної роботи _____

Анатолій ГОНЧАРУК

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

8. Політики курсу

У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються інтерактивні методи навчання, відбувається активне залучення студентів до обговорення кожного з питань курсу, що сприяє оволодінню ними понятійно-категорійного апарату юриспруденції. Особлива увага на заняттях приділяється вивченню виникнення, розвитку та функціонування державно-правових явищ.

На практичних заняттях можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань студентів: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення рефератних повідомлень, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на семінарах оцінюється викладачем самостійно.

Підсумковою формою контролю знань є іспит, який має на меті перевірити теоретичні знання та вміння застосовувати їх, вирішуючи конкретні завдання, а також уміння студентів самостійно працювати з науковою та навчальною літературою. До іспиту допускаються ті студенти, які відпрацювали всі пропущені заняття, виправили незадовільні оцінки, отримані на практичних заняттях, набрали мінімальну кількість балів і успішно здали змістовні модулі.

9. Схема курсу

1 семестр

№ №	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Кількість годин	
						денне	заочне
1	Тема 1. Теорія держави і права як наука та навчальна дисципліна 1. Наука та її класифікація 2. Поняття та система юриспруденції 3. Теорія держави і права в системі юридичних наук 4. Об'єкт та предмет теорії держави і права 5. Функції теорії держави і права	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	
		семінарське заняття	доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		

1. Анотація до курсу

Теорія держави і права (ТДП) як наука – це система знань про найзагальніші закономірності виникнення та буття держави і права, що знаходить вираз у поняттєво-категорійному апараті юридичної науки.

Історичний досвід свідчить, що теорія держави і права склалася як синтез енциклопедії права та філософії права. Енциклопедія права розглядалась як наука, що інтегрує юридичні знання та виробляє на їх основні загально-правові поняття: поняття норми права, правовідносин, джерел права, системи права тощо. Філософія права покликана була виробити за допомогою цих понять загальний ідеал правового порядку. Таким чином, ТДП містить об'єктивне теоретичне розуміння права і держави як реально існуючих феноменів й водночас створює ідеальні моделі права і держави як зразки для їх подальшого розвитку.

У межах навчального курсу ТДП студенти вивчатимуть загальні для всієї державно-правової реальності явища та загальні для всієї юриспруденції категорії та поняття, таких як право, держава, суб'єкти права, правопорядок тощо та загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування державно-правових явищ, знання яких уможливує глибоке вивчення предмету інших юридичних наук.

2. Мета та цілі курсу

Метою вивчення ТДП – є забезпечення студентів знаннями про причини виникнення, сутність держави і права, принципи, закономірності та механізми походження, розвитку і функціонування цих інституцій та інших державно-правових явищ.

Формування у студентів спеціальної юридичної мови та оволодіння ними понятійно-категорійним апаратом юриспруденції є головними *цілями* навчальної дисципліни.

3. Формат курсу

В межах курсу проводяться читання лекцій з державознавства та правознавства, починаючи з поняття та ознак держави і закінчуючи механізмом правового регулювання.

На практичних заняттях студенти демонструють рівень знань з визначеної теми, ведуться диспути та діалоги, а також готують індивідуальні завдання за окремими питаннями, що цікавлять їх найбільше, виступаючи з відповідними доповідями, а також приймають участь в обговоренні усіх тем курсу.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У процесі реалізації програми дисципліни Теорія держави і права формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.

СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

Навчальна дисципліна Теорія держави і права забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

5. Обсяг курсу

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
8	240	50 / 20	50 / 20	140 / 200

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Курс, (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
2020 - 2021	1, 2 / 1, 2, 3	1 / 1, 2	Обов'язкова

2	Тема 2. Поняття, ознаки та функції держави 1. Держава: поняття та основні ознаки. Атрибути держави. 2. Функції держави: поняття та класифікація. 3. Характеристика основних внутрішніх і зовнішніх функцій держави. 4. Еволюція функцій держави. 5. Форми здійснення функцій держави	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	
3	Тема 3. Форми держави 1. Форма держави: поняття, структура, значення. Співвідношення історичного типу держави і форми держави. 2. Форма державного правління: поняття і види. Форма державного правління України. 3. Форми державно-територіального устрою: поняття і види. Форма державно-територіального устрою України. 4. Державний режим: поняття і види. Державний режим України.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	
4	Тема 4. Державна влада і механізм держави 1. Державна влада: поняття, ознаки, властивості, співвідношення з політичною владою. 2. Механізм та апарат держави: поняття, структура. Механізм держави і його роль у здійсненні функцій держави. 3. Принципи організації та діяльності державного апарату. 4. Поділ влади і система державних органів. 5. Поняття і ознаки державних органів, види державних органів.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до	2 акад. год.	

					самостійної роботи		
5	Тема 5. Політична система суспільства і держава 1. Поняття та ознаки політичної системи суспільства; 2. Структура та функції політичної системи суспільства; 3. Типологія політичних систем. 4. Місце держави в політичній системі суспільства.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
6	Тема 6. Громадянське суспільство та його державна організація 1. Поняття та ознаки громадянського суспільства. 2. Структура і суть громадянського суспільства. 3. Держава та громадські об'єднання. 4. Держава і місцеве самоврядування.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
7	Тема 7. Демократична, правова і соціальна держава 1. Поняття, принципи і форми демократії 2. Основні підходи співвідношення держави і права 3. Правова держава: ідея, поняття, сутність та ознаки. 4. Сутність і призначення соціальної держави. 5. Історія розвитку демократичної, правової та соціальної держави	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на		

					семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
8	Тема 8. Держава та людина 1. Правовий статус індивіда, його структура та види. 2. Покоління прав людини. 3. Права людини і права громадянина. Система основних прав та свобод людини і громадянина. 4. Юридичні обов'язки людини і громадянина. 5. Система гарантій прав людини і громадянина в сучасній державі. 6. Міжнародні стандарти прав людини. 7. Міжнародний захист прав людини.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентація доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
9	Тема 9. Походження права та основні концепції праворозуміння 1. Праворозуміння як категорія юридичної науки. 2. Типологія праворозуміння. Загальна характеристика сучасних концепцій праворозуміння. 3. Теорія природного права. 4. Позитивістська теорія права. 5. Соціологічна теорія права. 6. Психологічна теорія права. 7. Історична школа права. 8. Інтегральне право розуміння.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
10	Тема 10. Право в системі соціального регулювання 1. Поняття і види соціального регулювання. 2. Нормативне регулювання та норми. 3. Правове регулювання, його методи, засоби та форми. 4. Співвідношення норм права і норм моралі. Співвідношення права та інших соціальних регуляторів (право і звичаї; право і релігія; право і корпоративні норми; право і політика).	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.		

					Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
11	Тема 11. Поняття та сутність права 1. Поняття та ознаки права. 2. Право в об'єктивному і суб'єктивному розумінні. 3. Функції права: поняття та класифікація. 4. Принципи права: поняття та призначення. 5. Класифікація принципів права.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	
12	Тема 12. Форми права 1. Поняття «джерело» та «форма права», їх співвідношення. 2. Правовий звичай: поняття, ознаки, види. 3. Юридичний прецедент: поняття, ознаки, види. 4. Нормативний договір: поняття, ознаки, класифікація. 5. Релігійний текст як джерело права. 6. Юридична доктрина. 7. Нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, класифікація.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентація доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	
13	Тема 13. Норма права 1. Поняття правової норми та її ознаки. 2. Види правових норм. Практичне значення класифікації правових норм. 3. Логічна структура правової норми. Структурні елементи норми права. 4. Способи викладення норм права. 5. Співвідношення норми права і статті нормативно-	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентації, доповіді		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану	2 акад. год.	

	правового акта.		студентів		літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
14	Тема 14. Система права та система законодавства 1. Система права: поняття, ознаки, елементи системи права. 2. Галузь права як базовий елемент системи права. 3. Критерії розмежування галузей права. 4. Приватне і публічне право. 5. Матеріальне і процесуальне право. 6. Система законодавства: поняття та структура	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	

2 семестр

№ №	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Кількість годин	
						денне	заочне
1	Тема 15. Правосвідомість і правова культура 1. Поняття і структура правосвідомості. 2. Види, рівні та функції правосвідомості. 3. Правова культура особистості та правова культура суспільства. 4. Професійна правосвідомість і правова культура юриста. 5. Деформації правосвідомості. 6. Правове виховання та правова соціалізація.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -12, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на	2 акад. год.	

					семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
2	Тема 16. Суб'єкти права 1. Суб'єкти права: поняття та види 2. Фізичні особи як суб'єкти права 3. Юридичні особи: поняття, ознаки, види 4. Соціальна спільнота як суб'єкт права 5. Держава як суб'єкт права	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
		семінарське заняття	доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
3	Тема 17. Реалізація та застосування права 1. Реалізація права: поняття, ознаки та форми. 2. Правозастосування як форма правореалізації. Поняття і відмінні ознаки правозастосування. 3. Стадії процесу застосування права. Вимоги належного правозастосування. 4. Акти застосування права: поняття, особливості, види. 5. Прогалини у праві: поняття, способи їх подолання та усунення. 6. Юридичні колізії і способи їх вирішення.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
4	Тема 18. Правові відносини 1. Правовідносини: поняття, ознаки і види. 2. Структура правовідносин. 3. Об'єкти правовідносин. 4. Суб'єктивне право і юридичний обов'язок. Законний інтерес. 5. Поняття і класифікація юридичних фактів.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.		

					Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи		
5	Тема 19. Правозначуща поведінка 1. Правозначуща поведінка, її ознаки та види. 2. Правомірна поведінка: поняття, ознаки, види. 3. Правопорушення: поняття, ознаки, види. 4. Юридичний склад правопорушення. 5. Нетипові види правозначущої поведінки.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи Підготувати реферат		
6	Тема 20. Юридичні наслідки правозначущої поведінки. Юридична відповідальність 1. Юридична відповідальність як різновид соціальної відповідальності. 2. Позитивна юридична і негативна юридична відповідальність. 3. Мета і функції юридичної відповідальності. 4. Принципи ретроспективної юридичної відповідальності. 5. Галузеві особливості негативної юридичної відповідальності.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи Підготувати доповідь		
7	Тема 21. Правоутворення, правотворчість, законотворчість 1. Поняття і ознаки правоутворення. Правоутворення і правотворчість. 2. Правотворчість: поняття, ознаки, функції.	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Принципи правотворчості. 4. Види правотворчості. 5. Поняття і основні стадії законотворчості. 6. Поняття і форми систематизації нормативно-правових актів. 	семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи Підготувати реферат	2 акад. год.	
8	Тема 22. Верховенство права, законність і правопорядок <ul style="list-style-type: none"> 1. Верховенство права: різні підходи. 2. Законність: поняття та вимоги (принципи). 3. Система загальносоціальних та юридичних гарантій законності. 4. Правопорядок і його співвідношення з громадським порядком. 5. Проблема формування світового правопорядку 	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентація доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	
9	Тема 23. Тлумачення правових норм <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення тлумачення правових норм. 2. Суб'єкти тлумачення норм права. 3. Офіційне та неофіційне тлумачення норм права. 4. Способи (прийоми) тлумачення норм права. 5. Види юридичного тлумачення за обсягом. 6. Акти офіційного тлумачення (інтерпретаційні акти). 	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 16-18	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	
10	Тема 24. Юридична практика, юридичний процес, юридична техніка <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття і структура юридичної практики. 2. Види юридичної практики. 	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні	1-5, 7 -11, 14, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	

	<p>3. Судова практика як вид діяльності та практичний досвід.</p> <p>4. Юридичний процес: поняття, ознаки, стадії та види</p> <p>6. Юридична техніка.</p> <p>7. Правові презумпції, аксіоми, фікції.</p>	семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів	ресурси		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи Підготувати презентацію індивідуального завдання (реферат, доповідь, есе)	2 акад. год.	
11	<p>Тема 25. Механізм правового регулювання</p> <p>1. Механізм правового регулювання, його елементи і стадії.</p> <p>2. Правові акти, їх види і співвідношення.</p> <p>3. Заохочення і обмеження у праві.</p> <p>4. Правова політика: поняття, види, форми, принципи.</p>	Лекція	Текст лекції, наукова література, інформаційні ресурси	1-5, 7 -11, 14, 18		Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
		семінарське заняття	Презентації, доповіді студентів			Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 акад. год.	

10. Система оцінювання та вимоги

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Теорія держави і права» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Міжнародному гуманітарному університеті». Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль.

Форма контролю: залік, екзамен.

Рівень знань оцінюється:

«зараховано, «відмінно» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

«зараховано», «добре» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

«зараховано», «добре» С - від 74 до 81 балів – Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

«зараховано», «задовільно» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

«зараховано», «задовільно» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

«не зараховано», «незадовільно з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

«не зараховано», «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за усіма видами робіт, зазначених у таблиці нижче.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЗАЛІКУ / ІСПИТУ**

<i>Денна форма навчання</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
I. обов'язкові			
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час семінарських (практичних) занять	30
Виконання модульних завдань			
1.2. Підготовка до модульного контролю знань	-//-	Перевірка правильності виконання модульних завдань	10
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Разом балів за обов'язкові види РС			50
II. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	30
Разом балів за вибіркові види РС			50
III. Підсумковий контроль			50
залік / іспит			
Всього балів за РС			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

<i>Заочна форма навчання</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
I. Обов'язкові			
<i>Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять</i>			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	10
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>			
1.2. Підготовка до модульного контролю знань	-//-	Перевірка правильності виконання модульних завдань	10
<i>Виконання завдань для самостійного опрацювання</i>			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	30
Разом балів за обов'язкові види СРС			50
II. Вибіркові			
<i>Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)</i>			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	30
Разом балів за вибіркові види СРС			50
III. Підсумковий контроль			50
залік / іспит			
Всього балів за РС			100

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

11. Рекомендована література

Основна

1. Крестовська Н.М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права: Елементарний курс Навчальний посібник. Харків: Одиссей, 2007. 432 с.
2. Общетеоретическая юриспруденция / под ред. Оборотова. О. Феникс 2011. 436 с.
3. Основы правоведения Украины / С. Кивалов, П. Н. Музыченко, Н. Н. Крестовская, А. Ф. Крыжановский. Х. : Одиссей, 2007. 440 с.
4. Погорілко В.Ф., Шпиталенко Г.А. П. Правознавство: Підручник. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Каравела, 2013. 592 с.
5. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник - К. : Алерта, 2011. - 504 с.

Додаткова

6. Арабаджи Н.Б. Аксиологія сучасного правового порядку : монографія. Міжнародний гуманітарний ун-т. Херсон : Олді-плюс, 2014. 188 с.
7. Вступ до теорії правових систем» / За заг. ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко: Монографія. К.: Видавництво «Юридична думка», 2006. 432 с.
8. Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів 3-14 юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. Харків: Право, 2002. 432 с.
9. Кельзен Г. Чисте Правознавство. З додатком: Проблема справедливості Пер. з нім. О. Мокровольського. К: Юніверс, 2004. 496 с.
10. Кравчук М. В. Теорії держави і права (опорні конспекти) : навч. посіб. К. : Атіка, 2003. 288 с.
11. Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави та права: методологічні проблеми розвитку та системний аналіз: монографія Тернопіль: Терно-граф, 2007 477 с.
12. Оборотов Ю.Н. Традиции и обновление в правовой сфере: вопросы теории (от познания к постижению права). Одеса: Юрид. літ., 2002. 280 с.
13. Орзих М.Ф. Личность и право Монография. Одесса: Юридическая литература, 2005. 312 с.
14. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права і держави: навч. посібник для студ. спец. ... Юридичний факультет ; голов. ред. П. М. Рабінович. Л. : [б.в.], 2002. 312 с.
15. Розин В.М. Генезис права. Методологический и культурологический анализ. М.: NOTA BENE, 2003. 336 с.,
16. Тлумачення у правовій сфері : методичні матеріали для студентів за спеціальністю "Правознавство" / А. Ф. Крижановський, Н. Б. Арабаджи; Міжнар. гуманіт. ун-т. Херсон : Олді-плюс, 2015. 87 с.
17. Толстик В.А., Дворников Н.Л., Каргин К.В. Системное толкование норм права. М.: ИД «Юриспруденция», 2010. 136 с.
18. Хропанюк В.Н. Теория государства и права. М.: Юристъ, 2001. 776 с.

Інформаційні ресурси

http://portal.rada.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
http://www.kmu.gov.ua	Урядовий портал України
http://partnerstvo.com.ua/	Закони України
http://www.uapravo.net/	Законодавство України
http://pravoznavec.com.ua	Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури
http://www.urist.in.ua/	Український юридичний форум
http://yurist-online.com/uslugi/yuristam/knigi/	Книги та підручники з права України
http://www.nbuiv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського

Розробник:

к.ю.н., доцент кафедри державно-правових дисциплін

Н.В. Атаманова